Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto
Jyväskylä University Digital Archive

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Ahonen, Arto

Title: Korvaako sinnikkyys älyn?

Year: 2016

Version:

Please cite the original version:

Ahonen, A. Korvaako sinnikkyys älyn?. Ruusupuiston uutiset, (4).
https://peda.net/jyu/ruusupuisto/uutisarkisto/4-2016/1-sinnikkyys

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Korvaako sinnikkyys älyn?

Harjoitus tekee mestarin ja kertaus on opintojen äiti. Oppimisen osatekijöinä harjoittelulla ja kertaamisella on kiistaton merkitys. Mutta millainen yhteys sinnikkyydellä on osaamiseen? Korvaako sinnikkyys älyn ja voiko sinnikkäällä yrittämisellä päästä parempaan osaamiseen myös arviointitilanteessa? Suomalaiset ovat tunnettuja sisustaan. Mutta ovatko nuoret sinnikkäitä ja siivittikö se heidät PISA-menestykseen?

Ponnistelu auttaa oppimaan

Älykkyys lienee parhaiten tutkittu ja dokumentoitu osaamiseen vaikuttava tekijä. Kuitenkin tutkimusten mukaan oppimisen tuloksia ja erityisesti osaamista selittävät älykkyyttä enemmän yksilön temperamentti ja työskentelytavat. Kaiken oppimisen ja osaamisen taustalla on moninaisia kognitiivisia ja metakognitiivisia prosesseja, jotka vaikuttavat vahvasti siihen, kuinka hyvin asioita omaksutaan.

Sinnikkyys, yrittäminen, sisukkuus ja tehtävän määrätietoinen loppuun saattaminen ovat yksilön persoonallisia ominaisuuksia, jotka ovat yhteydessä parempaan osaamiseen. Näillä ominaisuuksilla voidaan jossain määrin kompensoida myös kyvykkyyden puutteita, ja sinnikkyyden tiedetään olevan merkittävä opintomenestystä parantava tekijä. Koulussa tehtyjen tutkimusten mukaan oppilaat, jotka omaavat alhaisen potentiaalin (ts. kognitiiviset kyvyt) mutta ovat sinnikkäitä, menestyvät paremmin kuin oppilaat, jotka omaavat korkeamman potentiaalin, mutta vähäisen määrän sinnikkyyttä

Sinnikkyys siivittää PISAa

PISA-tutkimuksessa selvitetään kolmen vuoden välein 15-vuotiaiden osaamista matematiikassa, lukutaidossa, luonnontieteissä sekä kierroksittain vaihtuvalla alueella, joka vuoden 2012 tutkimuksessa oli ongelmanratkaisutaito. Tehtävien ohessa kysyttiin lisäksi oppilaiden taustatekijöitä. Kysymyksillä selvitettiin myös oppilaiden sinnikkyyttä ja pitkäjänteisyyttä ongelmanratkaisutilanteissa. Näiden väittämien yhteyksiä oppilaiden osaamiseen tarkasteltiin eri tehtäväalueilla ja osaamisen tasoilla. Väittämien yhteisvaikutusta arvioitiin sinnikkyysindeksillä.

Kuten osaamisessa, on myös siihen yhteydessä olevassa sinnikkyydessä eroja. Suomalaiset oppilaat eivät raportoineet PISA-tutkimuksessa olevansa kovin sinnikkäitä, vaan heidän sinnikkyysindeksiensä keskiarvo oli OECD-maiden keskitasoa. Sen sijaan sinnikkyyden yhteys osaamiseen oli suomalaisten oppilaiden kohdalla kaikista tutkimukseen osallistuneista maista voimakkain. Tarkastelen tässä ongelmanratkaisun tehtäväaluetta, jossa aiemmin hankitulla tiedolla on kenties vähiten merkitystä tehtävien ratkaisun kannalta. Suomen pistekeskiarvo ongelmanratkaisussa oli 523 pistettä, mikä oli tutkimuksen yhdeksänneksi korkein. Sinnikkyys oli yhteydessä suomalaisten ongelmanratkaisun tulokseen 30 pisteen verran. Tutkimukseen osallistuneissa 28:ssa OECD-maassa sinnikkyyden keskimääräinen vaikutus oppilaiden osaamiseen oli 15 pistettä, näiden maiden ongelmanratkaisun pistekeskiarvon ollessa 500.

Hyviin tuloksiin päästiin PISA-tutkimuksessa kuitenkin myös ilman sinnikkyyden merkittävää yhteyttä osaamiseen. Esimerkiksi Viron keskiarvo oli 511 (11. korkein), mutta yhteyttä sinnikkyyteen oli vain yhden pisteen verran. Tutkimuksen korkeimpaan pistekeskiarvoon 562 päästiin Singaporessa, missä sinnikkyyden yhteys tulokseen oli 13 pistettä.

Sisu suosii suomalaista

Tiedetään, ettei älykkyys johda suoraviivaisesti hyviin tuloksiin, mutta oppimisen tutkimuksessa on vahvistettu sinnikkyyden olevan vahvasti yhteydessä hyvään suoriutumiseen. Sinnikkyyden vaikutuksen kansallisia eroavaisuuksia ei ole aiemmin juurikaan tutkittu, joten erojen taustalta voi löytyä vielä muitakin osatekijöitä. PISA-tutkimuksen aineiston perusteella sinnikkyyden vahvempi yhteys osaamiseen näyttäisi kuitenkin olevan yksi osa suomalaisten ominaispiirrettä. Virolaiset oppilaat ilmaisivat olevansa keskimäärin sinnikkäämpiä kuin me suomalaiset, mutta heidän sinnikkyytensä ei ollut yhteydessä heidän osaamiseensa. Sen sijaan Suomessa kahdesta muuten samantasoisesta oppilaasta sinnikkäämpi sai yleensä paremmat pisteet.

On yleisesti tunnettua, että hyödynnämme kognitiivisesta potentiaalistamme vain murto-osan. Niinpä meillä on edessämme runsaasti tilaisuuksia onnistumisiin. Parempiin tuloksiin johtaa tie, jota reunustavat sinnikäs yrittäminen, ponnistelu ja periksiantamattomuus. Valmius vaivannäköön on arvokas kyky, jota erityisesti meidän suomalaisten kannattaisi vaalia.

***

Edesmennyt appeni tapasi usein sanoa ”ahkeruus korvaa älyn”. Tämän sanonnan hän oli kuullut omalta opettajaltaan oppikoulun opintojen takkuillessa. Tämä motto mielessään hän sanoi päässeensä opinnoissaan ja elämässään eteenpäin. Hänestä tuli lääketieteen tohtori ja dosentti ja hän teki pitkän uran lastenlääkärinä. Tarina on kiehtova, ja kuten sanotaan, on siinä varmastikin ”totta toinen puoli”. Asian paikkansapitävyyttä olen nyt päässyt ilokseni tutkimaan PISAn yhteydessä.

Arto K. Ahonen

KT **Arto K. Ahonen** työskentelee Koulutuksen tutkimuslaitoksella yliopistotutkijana ja on PISA 2018 -tutkimuksen Suomen koordinaattori.

Lue lisää:
PISAn kotisivu
Suomen raportti PISA 2012 -tutkimuksen tuloksista
Kansainvälinen PISA 2012 -raportti

Lähetä palautetta kirjoittajalle: arto.k.ahonen@jyu.fi

Kuvat: Martti Minkkinen

Seuraava | Palaa etusivulle

0 kommenttia